

3. SEIRBHÍSÍ CÚRAM LEANAÍ, RÉAMHSCOLAÍOCHTA & TACAÍOCHTA TEAGHLAIGH

Tugtar aitheantas do ról na Naíonraí i gceantar Gaeltachta Mhúscraí. Tá ard-mholadh tugtha ag muintir na háite i dtaobh an obair atá ar bun ag na Naíonraí agus an méid Gaeilge atá á fhoghlaim ag na daltaí.

Tá trí ghrúpaí teanga againn i nGaeltacht Mhúscraí agus dá réir sin is dúshlán ollmhór é do na naíonraí agus tá ualach oibre ag titim orthu.

- Gaeilge amháin
- Meascán – Gaeilge mar cheann acu
- Gan Ghaeilge (gan mórán Gaeilge)

DRÉACHT

Beart 3.1	Ionad Cúram Leanaí i nGaeltacht Mhúscraí	
Réimsí:	A, B, C, D,K	
Critéir pleanála	2, 3, 6, 7, 9, 19	
Aidhm:	Ionad Cúram Leanaí do cheantar Mhúscraí.	
Eolas breise:	<p>Tá Naíonraí lán Ghaeilge, Bunscoileanna lán Ghaeilge, Meánscoileanna lán Ghaeilge sa cheantar Gaeltachta seo ach níl aon Ionad Cúram Leanaí sa cheantar. Tá sé seo ar cheann de na moltaí is coitianta a tháinig tríd na ceistneoirí & na ceardlanna. Caithfidh tuismitheoirí an Ghaeltacht a fhágaint chun teacht ar sheirbhís réamhscolaíochta do dhaoine óga agus tá an tseirbhís sin á cur ar fáil as Béarla.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beidh coiste le bhunú ar dtús. Coiste daoine leis na scileanna cuí chun an feachtas seo a thosnú. • Polasaí teanga a dhréachtú ón tús. • Beidh sé mar aidhm ag an gcoiste tacú le pobal na Gaeltachta seo a saol a chaitheamh chomh mór agus is féidir as Gaeilge trí Ionad Cúram Leanaí a thógáil. • Beidh staidéar féidearthachta le déanamh. Cad é an áit is oiriúnaí don ionad? • Beidh ar an gcoiste teacht ar foinsí maoinithe oiriúnacha – an bhfuil aon daonchairde (<i>philanthropists</i>) a rugadh sa cheantar gur féidir labhairt leo ina leith seo? • A chinntiú go gcuirtear an oiliúint chuí ar fáil don fhoireann ionas go mbeidís in ann cuspóirí na naíolainne agus na teanga a bhaint amach. • Forbrófar na seirbhísí eile de réir a chéile – seirbhísí iarscoile, club obair bhaile s.rl. 	
Príomhúinéir an bhirt:	CFM, FPTM, CPTM, Fóram Ionad Cúram Leanaí Mhúscraí	
Páirtithe leasmhara:	Comhar Naíonraí na Gaeltachta, Muintir Ghaeltacht Mhúscraí, ÚnaG	
Saolré:	Socrúithe agus ullmhúchán:	Bliain 1 – Coiste a bhunú. Staidéar féidearthachta a dhéanamh.
	Feidhmiú:	Bliain 1.5 - 3 – Maoiniú a fháil.
		Bliain 4 - Ionad a thógáil.

Costas measta iomlán:	€4,000 don staidéar féidearthachta agus braitheann costais eile ar thorthaí an staidéir sin.					
Costas measta in aghaidh na bliana:	Bliain 1 – Staidéar Féidearthachta - €4,000 & cuardach maoiniú. Bliain 2 - 7 – Ag brath ar na foinsí airgid agus an plean tógála.					
Bliain 1 €4,000	Bliain 2 - - - -	Bliain 3 - - -	Bliain 4 - - - -	Bliain 5 - - - -	Bliain 6 - - - -	Bliain 7
Foinsí maoinithe:	Údarás na Gaeltachta. Beidh an Coiste ag cuardach foinsí chun an ionad a thógáil.					
Dúshlán fhéideartha :	Suíomh oiriúnach a aimsiú - Suíomh lárnach.					
Réitigh:	Staidéar féidearthachta.					
Monatóireacht ar éifeacht an bhirt:	Go mbeadh príomh-áit ag an nGaeilge sa togra.					
Monatóireacht ar chur i bhfeidhm an bhirt:	Monatóireacht le déanamh ag Fóram Pleanála Teanga Mhúscraí.					

DRÉACHT

Beart 3.2	Dlúthdhiosca & leabhar le léaráidí ó Ghaeltacht Mhúscraí (0-5 bliana)					
Réimsí:	B, K					
Critéir pleanála teanga:	6, 8, 9					
Aidhm:	<ul style="list-style-type: none"> Dlúthdhiosca le Gaeilge Mhúscraí a chur le chéile don aos óg, páistí d'aois 0-5 bliana - m.sh. <i>Sicín Mise go Sona Sásta</i>. Leabhrán le léaráidí tarraingteacha agus focail na n-amhrán. 					
Eolas breise:	Meascán de: <ul style="list-style-type: none"> Amhráin ar an sean-nós. Amhráin pap-cheoil. Rannta. Leabhrán le léaráidí mealltacha agus míniúcháin.					
Príomhúinéir an bhirt:	CFM, FPTM, CPTM					
Páirtithe leasmhara:	Na Naíonraí, Tallann: Daltaí ó na Bunscoileanna áitiúla, Údarás na Gaeltachta, Aisling Gheal, Coiste Litríochta Mhúscraí					
Saolré:	Socrúithe agus	Bliain 1 – 2 Dearadh agus ullmhú.				
	ullmhúchán:					
	Feidhmiú:	Bliain 3 – Taifead agus foilsiú.				
Costas measta iomlán:	€27,000					
Costas measta in aghaidh na bliana:	Bliain 1, 2 & 6 €3,000 Ullmhú.					
	Bliain 3 - Dlúthdhiosca x500: €7,000 Stiúideo, Taifead, Meascadh, Dlúthdhioscaí, Tallann. Leabhrán x 500 = €5,000 Dearadh, Profáil, Foilsiú.					
Bliain 1	Bliain 2	Bliain 3	Bliain 4	Bliain 5	Bliain 6	Bliain 7
€1,000	€1,000	€12,000	---	---	€1,000	€12,000
Foinsí maoinithe:	Clár Tacaíochta Teaghlaigh REOGRTG. Díolacháin na nDlúthdhioscaí & Leabhrán.					
Dúshlán fhéideartha :	Níor cheart go mbeadh aon dúshlán seachas spás a bheith ann do na hamhráin ar fad.					
Réitigh:	Ceann eile a dhéanamh 3 bliana i ndiaidh an chéad cheann.					
Monatóireacht ar éifeacht an bhirt:	Ceist a chur ar na Naíonraí & Grúpaí Tuismitheoirí & Lapadán					
Monatóireacht ar chur i bhfeidhm an bhirt:	Ceist a chur ar na Naíonraí & Grúpaí Tuismitheoirí & Lapadán					

Fad is atá an Ionad Cúram Leanaí á fhorbairt is fiú díriú isteach ar an mBeart seo ar dtús.....

Beart 3.3	Grúpaí Tuismitheoirí & Lapadán	
Réimsí:	B, K	
Critéir pleanála teanga:	6, 7, 8, 9	
Aidhm:	Áisitheoirí a chur ar fáil sna Grúpaí Tuismitheoirí & Lapadán chun an Ghaeilge a chur chun cinn trí cheardlanna spreagúla a eagrú.	
Eolas breise:	<p>Reáchtálfar ceardlanna neamhfhoirmiúla sna Grúpaí Tuismitheoirí & Lapadán.</p> <p>Mar chuid de na ranganna seo beidh an t-áisitheoir in ann:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frásaí simplí a mhúineadh. Cad iad na habairtí atá ag teastáil ó na tuismitheoirí? • Ceardlanna a reáchtáil chun na tuismitheoirí a chur ar an eolas faoi acmhainní eile atá ar fáil (Gaschaint, Pacáiste Tacaíochta Teaghlaigh REOGRTG, Aipeanna Cúla4, Duolingo, Foclóir.ie, Tearma.ie s.rl.) agus tábhacht na teanga ag leibhéal an teaghlaigh. • Seirbhís chomhairliúcháin a chur ar fáil do thuismitheoirí maidir le slite chun úsáid na Gaeilge sa bhaile a chur chun cinn. 	
Príomhúinéir an bhirt:	CFM, FPTM, CPTM	
Páirtithe leasmhara:	Fóram Ionad Cúram Leanaí Mhúscraí, Comhar Naíonraí na Gaeltachta, Naíonraí áitiúla, Feighlithe páistí, Muintir Ghaeltacht Mhúscraí, ÚnaG	
Saolré:	Socrúithe agus ullmhúchán:	Bliain 1 – É seo a thosnú chomh luath agus is féidir fad is atá an t-ullmhúchán don Ionad Cúram Leanaí ar bhun.
	Feidhmiú:	Ranganna a thosnú láithreach bonn agus iad a chur faoi choimirce Áisitheoirí Mhúscraí de réir a chéile.
Costas measta iomlán:	€9,800	
Costas measta in aghaidh na bliana:	3 Rang in aghaidh na seachtaine x 20 seachtain x €150 don áisitheoir €9,000. Poiblíocht agus ábhar €800. Ré na nDóirí, Béal Átha'n Ghaorthaidh & Cúil Aodha.	

Bliain 1	Bliain 2	Bliain 3	Bliain 4	Bliain 5	Bliain 6	Bliain 7
€9,800	Áisitheoirí Mhúscraí	Áisitheoirí Mhúscraí	Áisitheoirí Mhúscraí	Áisitheoirí Mhúscraí	Áisitheoirí Mhúscraí	Áisitheoirí Mhúscraí
Foinsí maoinithe:		REOGRTG.				
Dúshlám fhéideartha:		A chinntiú gur ranganna spreagúla atá iontu.				
Réiteach:		Struchtúr maith a chur le chéile ón tús agus comhairle maith a fháil ó CNNG.				
Monatóireacht ar éifeacht an bhirt:		Ceist a chur ar Stiúrthóirí na Naíonraí.				
Monatóireacht ar chur i bhfeidhm an bhirt:		Labhairt leis na rannpháirtithe. Aiseolas a fháil.				

DRÉACHT

Beart 3.4		Club Tar éis scoile Spraio na Laoi, Béal Átha'n Ghaorthaidh				
Réimsí:		B, K				
Critéir pleanála teanga:		6, 7, 9				
Aidhm:		Seirbhísí an Chlub Tar Éis Scoile a leathnú agus níos mó tacaíochta a thabhairt don eagraíocht tábhachtach seo.				
Eolas breise:		<p>Club Bricfeasta a bhunú.</p> <ul style="list-style-type: none"> An bhfuil an t-éileamh ann? An bhfuil tacaíocht ar fáil? <p>Polasaí Teanga</p> <ul style="list-style-type: none"> Polasaí Teanga láidir a chur le chéile don eagraíocht. <p>Áisitheoir</p> <ul style="list-style-type: none"> Beidh áisitheoir áisitheoir curtha ar fáil tríd an Plean Teanga in ann imeachtaí spreagúla breise trí Ghaeilge a réachtáil sa chlub ar bhonn seachtainiúil ar feadh 20 seachtain - drámaíocht, amhránaíocht, rince s.rl. <p>Polasaí don Oideachas Gaeltachta 2017 – 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> Toisc an polasaí oideachais b'iontach an rud é dá mbeadh an saghas seo comhoibriúcháin idir na seirbhísí cúram leanaí agus seirbhísí oideachais ar fad sa sráidbhaile. 				
Príomhúinéir an bhirt:		Comharchumann Forbartha Mhúscaí, Club Tar Éis Scoile Spraio na Laoi				
Páirtithe leasmhara:		Údarás na Gaeltachta, An Roinn Oideachais & Scileanna				
Saolré:		Socruithe agus ullmhúchán:		Bliain 1 - Is féidir le Comharchumann Forbartha Mhúscaí tacaíocht a thabhairt don chlub i dtaca leis an 'Club Bricfeasta' agus an 'Polasaí Teanga'.		
		Feidhmiú:		Bliain 2 – 7		
Costas measta iomlán:		€13,500				
Costas measta in aghaidh na bliana:		1 Rang in aghaidh na seachtaine x 20 seachtain x €100 don áisitheoir €2,000. Acmhainní breise don chlub - €250				
Bliain 1	Bliain 2	Bliain 3	Bliain 4	Bliain 5	Bliain 6	Bliain 7
-----	€2,250	€2,250	€2,250	€2,250	€2,250	€2,250
Foinsí maoinithe:		Údarás na Gaeltachta, REOGRTG, ROS				
Dúshlán fhéideartha:		--				

Réiteach:	- -
Monatóireacht ar éifeacht an bhirt:	Labhairt leis na daoine atá i bhfeighil ar an ngrúpa.
Monatóireacht ar chur i bhfeidhm an bhirt:	Athbhreithniú a dhéanamh tar éis an chéad 9 mí.

DRÉACHT

Beart 3.5	Feighlithe / Cúramóirí Leanáil le Gaeilge
------------------	--

Réimsí:	A, B, C, D,K					
Critéir pleanála teanga:	3, 6, 7, 9, 19					
Aidhm:	Eolas teagmhála a chur ar fáil i leith feighlithe leanaí a fheidhmíonn trí Ghaeilge.					
Eolas breise:	Taighde a dhéanamh ar struchtúr a bhunú chun an t-eolas a seo a chur ar fáil. (Árachas? Cúrsaí Slándála? Cúrsaí Cánach? Oiliúint?).					
Príomhúinéir an bhirt:	CFM, FPTM, CPTM, Fóram Ionad Cúram Leanaí Mhúscraí					
Páirtithe leasmhara:	CNNG, Naíonraí, Muintir Ghaeltacht Mhúscraí, CFM, ÚnaG					
Saolré:	Socrúithe agus	Bliain 2 – Scrúdú/Taighde a dhéanamh.				
	Feidhmiú:	Bliain 3-7 – Cur i bhfeidhm.				
Costas measta iomlán:	€4,000 Staidéar féidearthachta. Braitheann na costais eile ar thorthaí an staidéir sin.					
Costas measta in aghaidh na bliana:	Bliain 2 – Staidéar féidearthachta - €4,000 & cuardach maoiniú. Bliain 3 - 7 – Ag brath ar thorthaí an staidéir.					
Bliain 1	Bliain 2	Bliain 3	Bliain 4	Bliain 5	Bliain 6	Bliain 7
---	€4,000	---	---	---	---	---
Foinsí maoinithe:	REOGRTG					
Dúshlán fhéideartha :	Struchtúr ceart a chur le chéile.					
Réitigh:	Staidéar féidearthachta.					
Monatóireacht ar éifeacht an bhirt:	Cruinnithe rialta le Fóram Ionad Cúram Leanaí Mhúscraí.					
Monatóireacht ar chur i bhfeidhm an bhirt:	Monatóireacht le déanamh ag Fóram Pleanála Teanga Mhúscraí.					

DRAFT